

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

40

MEDDELELSER

OM

MAGLEBY REALSKOLE OG SKOLEHJEM

PAA MØEN

1891—92.

VED

KARL NIELSEN,
SKOLENS BESTYRER.

Ki Professor Dr. Dahl

*erbetjents fra
Karl Nielsen*

STEGE.

C. M. NIELSSENS BOGHANDEL.

1892.

MEDDELELSER

OM

MAGLEBY REALSKOLE OG SKOLEHJEM

PAA MØEN

1891—92.

VED

KARL NIELSEN,
SKOLENS BESTYRER.

STEGE.

C. M. NIELSSENS BOGHANDEL,
1892.

„Møens Avis“s Bogtrykkeri ved L. M. Tommerup.

I.

Skolemeddelelser.

Almindelig Forberedelseseksamen 1891.

Den skriftlige Del af Skolens Afgangseksamen — Almindelig Forberedelseseksamen — afholdtes den 10ende, 11te og 12te Juni, den mundtlige Del sluttedes den 13de Juli.

Som beskikkede Censorer mødte Undervisningsinspektøren, Hr. Professor N. V. Müller, R. af Dbg. og Dbmd. (Dansk og Tysk), Hr. Adjunkt V. Christensen (Mathematik, Regning og Fysik) og Hr. Translatør Wulff (Engelsk). Som indbudte af Skolen censurerede Hr. Provst Hjort, R. af Dbg. (Geografi), Hr. Hofjægermester, Baron Rosenkrantz (Naturhistorie) og Hr. Sognepræst Jespersen (Historie).

Af Skolens ældste (4de) Klasse indstillede sig følgende 6 Elever, der alle bestode Prøven, som omstaaende Liste viser:

1. Christiansen, Valdemar Johannes Strøyer, Søn af Lærer Christiansen, Lundby pr. Lundby St.
2. Hansen, Hans, Søn af Sognefoged L. Hansen, Tiende-gaard pr. Borre.
3. Jensen, Hans Johannes, Søn af Gaardejer A. Jensen, Spejlsby pr. Stege.
4. Manniche, Axel Jørgen Arner, Søn af Lærer Manniche, Sonnerup pr. Roskilde.
5. Michaelsen, Jens Christian, Søn af Kusk Michaelsen, Klintholm pr. Borre.
6. Nielsen, Valdemar Emil Lauritz, Søn af Maskinmester Nielsen, Sukkerfabrikken pr. Stege.

Udfaldet af
Almindelig Forberedelseseksamen ved Magleby Realskole
Juni—Juli 1891.

Eksaminandernes Navne.	Moders- maalet.		Engelsk, skr. og mdl.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Mathematik			Naturhist.	Naturlære.	Orden med skriftlige Arbejder.	Points.
	skr.	mdtl.					Reg- ning.	Arith- metik.	Geo- metri.				
Christiansen, V. J. S. . . .	mg	mg+	g	g÷	mg	mg+	ug÷	g+	mg÷	mg	ug÷	ug÷	98 ² / ₃
Hansen, H.	mg	mg+	mg	g+	mg	ug	g÷	mg+	mg	mg	g	mg	100 ¹ / ₃
Jensen, H. J.	mg÷	mg÷	mg+	g	mg+	mg+	g+	g	mg+	ug÷	mg	mg	99 ¹ / ₃
Manniche, A. J. A. . . .	mg+	mg	mg	mg÷	ug÷	ug÷	g	mg	ug÷	ug÷	mg	ug÷	106 ¹ / ₃
Michaelsen, J. C.	g+	mg	g+	g	g÷	mg÷	mdl	tg+	g+	mg	mg÷	mg	69
Nielsen, V. E. L.	ug÷	ug	mg+	mg+	ug	ug÷	ug÷	ug÷	ug	ug	ug÷	ug÷	115 ² / ₃ *)

For at bestaa Eksamen kræves 45 Points, for at bestaa med Udmærkelse 112¹/₂ P.

*) Bestaaet med Udmærkelse.

Skoleaaret 1891—92.

Undervisningen ledes med »Almindelig Forberedelseseksamen« som Maal. Denne Eksamen kunne Skolens Elever derfor underkaste sig ved Afgangen fra 4de Klasse, naar de have været Elever ved Skolen mindst i 2 Aar. Almindelig Forberedelseseksamen giver Adgang til at indstille sig til Prøven for Landinspektører, Dyr-læger, Landbrugs- og Havebrugselever, til farmaceutisk Eksamen, Tandlægeeksamen, juridisk Eksamen for ustu-derede og til Prøven for Elever paa Reserveløjtnant-skolen, ligesom den med en Tillægseksamen i Latin og Græsk gælder for 4de Klasses Hovedeksamen (1ste Del af Eksamen Artium). Endvidere giver denne Eksamen med 3 Sprog Adgang til at indstille sig til Prøve for Skovbrugselever ved Landbohøjskolen og til Eksamen i Mathematik ved polyteknisk Lærestanstalt, ligesom den er en Betingelse for at kunne optages som Elev i Officers-skolens næstældste Klasse.

Da det imidlertid viser sig, at mange Forældre nok kunne ønske deres Børn en fyldigere og noget videre-gaaende Undervisning, end den i Almindelighed kan faas i Borger- og Almueskolen, medens de af en eller anden Grund have Tvivl om, hvorvidt de kunne lade disse fort-sætte Skolegangen, indtil Almindelig Forberedelseseksamen er naaet, har den herværende Skole ved at dele 3dje Klasse i 2 Afdelinger, 3 *a* og 3 *b*, ordnet Undervisningen saaledes, at dens Elever ved Afgangen fra 3dje Klasse *b* have erholdt en *afsluttende* Undervisning i de alminde-lige Skolefag. (Se Skolens Arbejde 3dje Kl. Side 9.)

De daglige Karakterer meddeles som Regel kun Eleverne for de skriftlige Arbejder, men for at sætte Forældre og Værger i Stand til at følge deres Børns Flid, Fremgang og Opførsel, tilstilles disse 4 Gange aar-lig et Vidnesbyrd angaaende vedkommende Elev, udfær-diget af Bestyreren efter Samraad med Skolens Lærere og paa Grundlag af de daglige Karakterer.

Skolens Lærerkræfter.

Frk. *J. Jespersen*, Lærerinde. Religion, Dansk, Historie, Geografi, Tysk og Retskrivning i 1ste Kl. — Musik og Haandarbejde.

Hr. *K. Hansen*, eksam. Lærer med udvidet Eksamen, Skolens Inspektør. Skrivning i 1ste og 2den Kl., Tysk i 3 *b*, 3 *a* og 4de Kl., Matematik i 2den, 3 *b*, 3 *a* og 4de Kl., Regning i 3 *b*, 3 *a* og 4de Kl., Fysik i 3 *b*, 3 *a* og 4de Kl.

Hr. *Ejnar Hansen*, eksam. Lærer. Naturhistorie i 1ste, 2den, 3 *b* og 3*a*, Regning og Tegning i 1ste og 2den Kl., Tegning i 3 *b* og 3 *a*, Dansk i 2den Kl., Religion i 2den og 3 *b*, Geografi i 2den, 3 *b* og 3 *a*, Sang i alle Klasser.

Hr. *J. Lauritzen*, Cand. phil. Tysk i 2den Kl., Dansk og Engelsk i 3 *b*, Stil i 3 *b* og 3 *a*, Historie i 2den, 3 *b*, 3 *a* og 4de Kl., Geografi og Naturhistorie i 4de Kl., Gymnastik i alle Klasser.

Bestyreren. Religion i 3 *a*, Stil i 4de Kl., Dansk i 3 *a* og 4de Kl., Engelsk i 3 *a* og 4de Kl.

Desuden har Hr. Seminarist Sørensen og O. Fog Nielsen assisteret som Timelærere i Sang, Engelsk og Dansk.

I Lærerpersonalet er foregaaet den Forandring, at Hr. Lærer M. Nielsen fratraadte sin Plads til 1ste Januar, da han fik Ansættelse ved Holstebro Realskole. Hans Plads her ved Skolen overtoges af Hr. Ejnar Hansen.

**Den ugentlige Timefordeling har i Skoleaaret
1891—92 været følgende:**

	1ste Kl.	2den Kl.	3. Kl. b.	3. Kl. a.	4de Kl.
Religion	2	2	2	2	2
Modersmaalet	5	5	6	6	5
Engelsk	1	2	3	3	4
Tysk	1	2	2	2	3
Historie	3	3	3	3	3
Geografi	2	2	2	2	2
Naturhistorie	2	2	2	2	2
Naturlære	1	1	2	2	3
Mathematik	1	2	4	4	6
Regning	3	3	2	2	2
Skrivning	2	2	1	1	1
Tegning	2	2	2	2	2
Sang	2	2	2	2	2
Gymnastik	4	4	4	4	4
	28	36	36	36	36

Skolens Elever.

Skolen har for Tiden (Maj 1892) 67 Elever, der ere fordelte saaledes:

1ste Klasse	har	3	Elever,
2den	—	18	—
3dje	— <i>b</i>	9	—
3dje	— <i>a</i>	16	—
4de	—	21	—

Af disse ere 29 fra Møen, 38 fra andre Landsdele. Disse sidste tilligemed nogle fra Møen ere Pensionærer i Bestyrerens Hus. (Se Meddelelser om Skolehjemmet Side 16.)

Forældrenes Livsstilling.

Embeds- og Bestillingsmænd	20
Handlende og andre Næringsdrivende	9
Haandværkere	3
Forretningsførere	2
Lærere ved private Skoler	4
Sagførere	1
Landbrugere.	16
Sømænd	1
Andre Stillinger	4
Enker	7

Ialt 67

Oversigt over Skolens Arbejde i Skoleaaret 1891—92.

I s t e K l a s s e.

Religion. Det gamle Testamentes Bibell historie fra Moses, og det nye forfra og til Jesu Lidelse er fortalt og lært. De 10 Bud og en Del Salmer, især Morgen-, Aften- og Julesalmer, ere lærte, og Lærerinden har talt med Børnene derom.

Modersmaalet. Læsning er øvet efter Bonnesens og Vestergaards Læsebog, 1ste Del. Det læste er gengivet, der er samtalt derom, og der er anvendt meget Arbejde paa Stavning, Afskrivning og Skrivning efter Diktat. Tegnenes Betydning er iagttaget, de vigtigste Ordklassers Bøjning indøvet, og lette Sætninger ere opløste. Nogle lette Sange og Digte ere lærte.

Historie er i denne Klasse hovedsagelig lært efter Fortælling. I Verdenshistorie er fortalt om Oldtidsfolkene og en Del af Middelalderen med Tilknytning til, hvad der om disse Folk er Børnene bekjendt fra den bibelske Historie. I Danmarkshistorie er fortalt om Middelalderen.

Geografi. Danmarks, Norges, Sveriges og Ruslands Geografi og en Oversigt over Europa er lært efter en mindre Lærebog, men i Særdeleshed ved Indøvelse efter Skolens Væggekort under Lærerindens Vejledning. Anskuelseskortet er stadig brugt og forklaret.

Tysk. Nogle lette Stykker ere læste efter Kaper og Simonsens Læsebog for Begyndere.

Regning. Chr. Hansens Regnebog I er benyttet. Tabellen er lært, og der er lagt megen Vægt paa Hovedregning.

Skrivning og Tegning. Mortensens og Pleths Skrivehæfter. Nielsens Tegnehæfter.

Naturhistorie. Der er med stadig Brug af Billeder fortalt Børnene om de mest kendte Pattedyr og Fugle.

2 den Klasse.

Religion. Som i 3dje Klasse *b*.

Modersmaalet. Læsning og Analyse efter Bonnesen og Vestergaards Dansk Læsebog II. En Del danske Vers ere lærte. Formlæren og det vigtigste af Sætningslæren er indøvet efter N. Andersens Nr. 2. En Klassestil og en Hjemmestil ugentlig.

Engelsk. Listovs Elementarbog med Indøvelse af Sproglæren.

Tysk. Kaper og Simonsens Læsebog for Begyndere. Læst og repeteret 50 Sider spredt. Indøvelse af det vigtigste af Formlæren er paabegyndt.

Historie. Middelalderens Historie er lært efter Blochs 1ste Del. Holms Danmarkshistorie er læst forfra til Reformationen.

Geografi. Dahlbergs Geografi: Europa.

Mathematik og Regning. Den elementære Arithmetik er lært efter Jul. Petersen. Chr. Hansens Regnebog, 2den Del. Jul. Petersens Geometri 1ste Kapitel.

Skrivning og Tegning. Der er lagt særlig Vægt paa at hjælpe Eleverne til en fast og flydende Haandskrift. Nielsens Tegnehæfter ere brugte.

Naturhistorie. Pattedyr, Fugle, Padder, Krybdyr og Fiske efter Lütken Nr. 2.

3 die Klasse a og b.

Religion. *3 b.* Det gl. Testaments Bibelhistorie. Balslevs Lærebog forfra og til § 55. 20 Salmer ere lærte. *3 a:* Kirkens Historie er fortalt og derefter læst efter Rasmussens Kirkehistorie.

Modersmaalet. Hele Form- og Sætningslæren er gennemgaaet i *3 b* efter N. Andersens Sproglære Nr. 2, i *3 a* efter Nr. 1. I begge Afdelinger Læsning og Analyse efter Sigurd Müllers Haandbog. Literaturhistorien

er fortalt og en Del Digtværker oplæst. En Klassestil og en Hjemmestil ugentlig.

Engelsk. Listovs Elementarbog er repeteret og Formlæren atter indøvet. Efter Listovs engelske Læsestykker II. Afdeling er læst 120 Sider (20 Sider Poesi). En Stil hver Uge, og i 3 a tillige en Del Versioner.

Tysk. Efter Kapers Læsebog for Mellemkl. er læst 75 Sider Prosa og 20 Sider Poesi. Formlæren er lært efter Kapers Grammatik, og en Del Stile ere skrevne.

Historie. Blochs Verdenshistorie II (den nyere Tid) er lært, og i 3 a er Oldtiden repeteret. Af Holms Danmarkshistorie er lært fra Christian I Bogen ud.

Geografi. Asien, Afrika, Amerika og Australien er lært og Europa repeteret efter Dahlbergs større Geografi.

Mathematik og Regning. Julius Petersens Arithmetik 1ste Del og i 3 a tillige første Afsnit (Rod) af 2den Del er gennemgaaet. Af Julius Petersens Geometri er lært fra 2det Kapitel til Korders Beregning. Chr. Hansens Regnebog II og III. Nogle Hjemmeopgaver ugentlig.

Tegning. Nielsens Tegnehæfter. Tegning efter Ornamenter. En Del geometriske Tegninger ere udførte. Endvidere er benyttet Th. Køhls fysiske Fortegninger.

Naturhistorie. Leddyr og Bløddyr er læst efter Lütken Nr. 2, det øvrige er repeteret. Det vigtigste af Grønlunds Botanik er gennemgaaet med Benyttelse af Grønlund: 300 danske Planter.

Naturlære. Efter Prytz Naturlære er læst om Varme, Magnetisme og Elektricitet.

4de Klasse.

Modersmaalet. Hele Form- og Sætningslæren er repeteret. Til Læsning og Analyse er benyttet Sigurd Müllers Haandbog.

En Hjemmestil er skrevet ugentlig.

Literaturhistorien er gennemgaaet.

Følgende er opgivet som læst til Almindelig Forberedelseseksamen:

Folkeviser: Thor af Havsgaard, Elveljem, Niels Ebbsen, Holberg: Erasmus Montanus, Den pantsatte Bondedreng, Ewald: Fiskerne.

Wessel: Kjærlighed uden Strømper (Brudstykke efter S Müller), Smeden og Bageren, Hundemordet.

Baggesen: Af »Kallundborgs Krønike«, Jødegaden i Frankfurt (Brudstykke af Labyrinthen).

Øhlenschläger: Hakon Jarl.

Grundtvig: Paaskeliljen.

Blicher: Marie.

Ingemann: Valdemar den Store og hans Mænd (Brudstykke).

Fr. Pal. Müller: Benedict af Nurcia.

Poul M. Møller: Licentiaten (Af en Students Æventyr).

Hostrup: Æventyr paa Fodrejsen.

Chr. Winther: Henrik og Else.

Engelsk. Listov: Engelske Læsestykker 2den Afd. Side 118—224. Listov: Udvalg af engelske Forfattere 1ste Hefte, Side 1—50. Boysens engelske Digte.

Endvidere er benyttet Løkkes Grammatik og Nissens engelske Versioner.

Kursorisk er læst: Listov: Udvalg af engelske Forfattere: Charles Dickens, Bulwer, Washington Irving, O. Goldschmidt o. fl.

Tysk. I Kapers Læsebog for Mellemklasser er læst Prosa og Poesi 140 Sider. Hele Kapers Grammatik er lært, og en Del Stile ere skrevne.

Kursorisk er læst: Wilhelm Hauff: Lichtenstein.

Mathematik og Regning. Julius Petersens Algebra II er læst. I og II repeteret. Alle Opgaver løste. I Julius Petersens Geometri er læst fra Korders Beregning og Bogen ud, det hele er repeteret. Til Regning er benyttet Berthelsens Regnebog. Saavel i Arithmetik som i Geometri og Regning er ugentlig givet skriftlige Hjemmeopgaver, for en Del efter Lomholts Samling af Eksamensopgaver.

Historie. Blochs Verdenshistorie I og II er læst og repeteret. Holms Danmarkshistorie repeteret.

Geografi. Erslevs Geografi læst og repeteret. For Fremtiden vil Dahlbergs større Geografi blive benyttet.

Naturhistorie. Lützens Nr. 2 og Grønlunds Botanik er læst og repeteret. Grønlund: 300 danske Planter er benyttet.

Naturlære. Prytz: Naturlæren er læst og repeteret. Skriftlige Hjemmeopgaver ere stadig givne.

Sang. Til Sangundervisningen ere Skolens Elever delte i 2 Hold, og der arbejdes efter det foreskrevne Regulativ.

Gymnastik. I dette Fag, hvortil Eleverne ligeledes ere delte i 2 Hold, arbejdes stadig med godt Udbytte.

Sløjd er frit Fag. I Efteraaret og den strenge Vintertid arbejdede en Del af Eleverne med Lyst og Iver, men den lette Adgang til at tumle sig i Mark og Skov over dog i Almindelighed større Tiltrækning end Værkstedet.

I *Fransk* og *Musik* kan faas Separattimer af de Elever, der ønske det, men denne Undervisning betales særskilt. Fortepiano staar til Afbenyttelse for de Elever, der ønske Undervisning i Musik.

Undervisningsmidler.

Skolens fysiske Samling, der er overensstemmende med det af Ministeriet herom udstedte Cirkulære af 10ende Novbr. 1881, blev i Fjor inspiceret af Hr. Konservator Hornung. Til Anskaffelse af nogle nye Apparater, til Completering og Istandsættelse tilstod Ministeriet Skolen et Tilskud af 125 Kr. Den naturhistoriske Samling, der ligeledes er i Overensstemmelse med Cirkulære af 5te Marts 1888, er atter i Aar bleven forøget dels ved Gaver, dels ved Køb, med mange værdifulde Ting. Desuden haves flere gode Værker med Afbildninger saavel til Dyre- som til Planteriget. Skolen er endvidere forsynet med Væggekort, Globus, Tellurium, Fortegninger og Ornamenter samt nye og gode Gymnastikapparater.

Tilskud til Skolen. Fripladser.

Af Ministeriet er der for indeværende Aar foruden ovennævnte Tilskud til Undervisningsmidler tilstaaet Skolen et Tilskud af 800 Kr. (deraf 300 Kr. til Fripladser) og af Præstø Amts Skolefond 200 Kr. Fremdeles har Hr. Godsejer Scavenius til Klintholm betalt Friplads for en Elev, og Skolen har selv givet nogle Elever Friplads, samt har tilstaaet andre Moderation i Betalingen. Fripladser maa søges hos Skolens Bestyrer inden hvert Aars 1ste April.

Skolebetalingen.

I Skolepenge betales i 1ste Kl. 4 Kr., i 2den Kl. 6 Kr., i 3dje Kl. 8 Kr. og i 4de Kl. 10 Kr. maanedlig. Af 3 Søkende gaar den 3dje (yngste) frit, af 4 eller flere gaar den 2den frit. Indmeldelse af Elever kan finde Sted ved hver Maaneds Begyndelse. Udmeldelse maa ske med mindst en Maaneds Varsel; der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for den næste. De Elever, der indstilles til Alm. Forberedelseseksamen ved Skolen i Juni—Juli Maaneder, betale Skolepenge indtil 1ste August; endvidere betaler hver af dem 20 Kr. i Eksamensafgift.

4de Klasses Hovedeksamen.

I Følge Kongelig Anordning af 30te August 1887 har den, der underkaster sig Alm. Forberedelseseksamen med en Tillægseksamen i Latin og Græsk, samme Rettigheder som den, der har gennemgaaet Latinskolens 4 Klasser og bestaaet 4de Klasses Hovedeksamen. Denne Bestemmelse har vistnok givet Anledning til, at mange Forældre, der ikke vilde have betænkt sig paa straks at sætte deres Børn i Latinskolen, hvis den nuværende Udvikling af Realskolen ikke var fremkommen, nu foretrække først at lade disse gennemgaa Realskolen, for at det under denne Skolegang om muligt kan vise sig, i hvilken Retning af Livsstilling deres Lyst og Anlæg særlig gaa. Og vistnok vinder den Overbevisning mere og mere Indgang i de forskellige Samfundsklasser, at Realskolen, ved i Henhold til ovennævnte Anordning at lægge Hovedvægten paa Undervisningen i Modersmaalet, Mathematik og særlig eet fremmed Sprog (Engelsk), giver et tilfredsstillende *almindeligt* Grundlag ikke alene for en senere Fagdannelse paa Haandværkets, Industriens, Handelens og Landbrugets Omraader, men ogsaa for en senere akademisk Dannelse.

Det er imidlertid let forklarligt, at et ungt Menneſke, som i 15—17 Aars Alderen har underkastet sig Alm. Forberedelseseksamen, og som derefter vælger at gaa den studerende Vej, ikke føler sig tiltalt af at indmelde sig som Elev i en Latinskoles nederste Klasser. Derfor vælger han i Almindelighed ved Coursulæsning i Hovedstaden at erhverve sig de nødvendige Kundskaber

for at kunne indstille sig til Tillægseksamen og senere til Afgangseksamen for Studerende. Skønt det under visse Forhold selvfølgelig kan være nødvendigt for Førelde at anvise deres Børn denne Vej, vil det utvivlsomt i Almindelighed vise sig, at en saadan tidt forceret Cursus-undervisning i Forbindelse med det for *ganske unge* Mennesker uvante og derfor særlig tiltrækkende, tidt saa godt som hjemløse Ophold i Hovedstaden vil saavel i pædagogisk som i moralsk Henseende rumme ikke ringe Farer i Modsætning til den jævnt fremadskridende Skole-undervisning og Opholdet under fredelige, tilvante og hjemlige Forhold.

For at gøre det muligt for de Elever, der enten ere bosiddende nær ved den herværende Realskole eller i længere Tid som Kostgængere have haft deres Hjem paa denne, at opnaa en modnere Alder, før de med Nødvendighed skulle forlade Hjemmet eller de hjemlige Forhold, saafremt de efter at have underkastet sig Alm. Forberedelseseksamen vælge at gaa den studerende Vej, besluttede Skolen sig til — overensstemmende med foranstaaende Betragtninger og med et fra flere udtalt Ønske — ved indeværende Skoleaars Begyndelse at oprette en Klasse, hvor Undervisningen i Særdeleshed omfatter Latin, Græsk, Fransk og afsluttes med 4de Klasses Hovedeksamen (1ste Del af Eks. art.).

II.

Meddelelser om Skolehjemmet (Pensionatet).

I Skolens Bygninger fandtes ved Skoleaarets Begyndelse i 1ste Etage 4 Skolelokaler, Spisestue med Køkken o. s. v., Sløjdværksted og Gymnastiksal samt i den ene Fløjs 2den Etage Bestyrerens private Lejlighed og en Del Elevværelser, ligesom der ogsaa var Elevværelser paa Loftet over Skolebygningen. Endvidere hører til Skolen et umiddelbart ved samme beliggende Hus, der blev indrettet til Bolig for Skolens Inspektør, samt Skolens Sygehus. I Løbet af Skoleaaret viste det sig imidlertid, at en Udvidelse af Skolelokalerne var, om end ikke strengt nødvendig, saa dog meget ønskelig, ligesom der ogsaa trængtes til flere Elevværelser. Ligeledes har det i Løbet af Vinteren vist sig, at Bestyrerens private Lejlighed (Dagligstuen) var for lille til deri at samle Lærere og Pensionærer til fælles Underholdning ved Musik, Sang, Oplæsning o. s. v., hvad man sætter megen Pris paa at kunne særlig Søndag Eftermiddag og Aften om Vinteren, naar Vejret ikke tillader Udflugter. Den tidligere Skolebygning er derfor i Aar under Ombygning, hvorved den forlænges og forsynes med en Etage. I Stuen vil der blive Plads til en meget stor Corridor samt 5 rummelige Skolelokaler, medens 1ste Etage udelukkende vil blive indrettet til Elevværelser,

og fra Corridoren til disse fører en Gang til Bestyrerens private Læjlighed i Sidesøjlen. Endvidere opføres en Sidebygning, der vil afgive Plads til en større Dagligstue. Denne vil blive møbleret med Sofaer, Stole, Borde og Fortepiano, ligesom ogsaa Skolens Bogsamling vil finde Plads her, og vil ventelig blive et hyggeligt Opholdssted for Pensionærerne til fredelige Sysler, saasom Brevskrivning, Morskabslæsning o. s. v., ligesom den ogsaa vil kunne rumme hele den store Familie til fælles Underholdning. Ved en overdækket Gang, der faar sit Lys fra oven, vil Dagligstuen blive sat i Forbindelse til den ene Side med Spisestuen og Gymnastiksalen og til den anden Side med Corridoren til Skolelokalerne. Denne Ombygning vil være færdig til 1ste August, saaledes at det hele kan tages i Brug ved det nye Skoleaars Begyndelse.

Til Skolen hører en Legeplads paa ca. $\frac{1}{2}$ Td. Land med Fodboldplads, Krocketbaner, et Havelus, der har Siddeplads til ca. 50 Mennesker, o. s. v.

Det vil som hidtil være saavel min Hustrus som min Opgave at skaffe de os betroede Drengene og unge Mennesker et *hjemligt* Opholdssted, hvor de under en kærlig og venlig Omgang kunne befinde sig vel, og hvor de ere under stadigt, alvorligt og venligt Tilsyn, saa Forældre og Værger kunne være trygge ved at sende dem hertil. Det er en Selvfølge, at enhver Pensionær uvægerlig maa underkaste sig de Pligter, som Skolens Arbejde og den herskende Orden og Hustugt kræver. I hvert Elevværelse findes ophængt et trykt Eksemplar af Regler for den Orden, der skal være paa Værelserne. Banden og usømmelig Tale taales ikke, og daarlig Opførsel vil blive *strengt* straffet. Men heldigvis har det kun i enkelte Tilfælde været nødvendigt at anvende haard Straf, og skønt vi ikke undervurdere Betydningen af ogsaa at virke ved ydre Midler, lægge vi dog Hovedvægten i Arbejdet paa at fremme en god Aand og Tone saavel i Forholdet mellem Lærere og Elever som mellem Eleverne indbyrdes. At man i Forældres og Værgers Hjem omfatter Skolen og Skolehjemmet med Interesse og Tillid, anse vi for at være af overvejende Betydning, og derfor ere Elevernes Forældre og Venner altid velkomne, naar de ønske at besøge Skolehjemmet og gøre sig bekendt med Forholdene.

Af stor Betydning for Orduingen af Pensionatet har det Spørgsmaal været, hvor stort et Vederlag, der burde forlanges for Opholdet. Og da Erfaringen har vist, at det for største Delen er Mellenklasserne af Købstadborgere, Embedsmænd og Landmænd, der sende Elever til Realskolen, har det været vor Opgave at gøre Opholdet saa billigt som muligt. Betalingen er derfor sat saaledes:

Fuldt Ophold (Kost, Bolig, Seng og Sengklæder, Vask, Vedligeholdelse af Strømper m. m.) aarlig 330 Kr.,

do. (Kost, Bolig, Seng) aarlig 300 Kr.

Betalingen erlægges sammen med Skolepenge, se Side 13, kvartalsvis eller maanedvis *forud*. I Lægehonorar betaler hver Pensionær desuden til Skolens Læge 4 Kr. aarlig.

Pensionærene maa medbringe ved deres Optagelse i Skolehjemmet *mindst* 2 fuldstændige Sæt Klæder og Fodtøj, 6 Stkr. Linned, 6 Par Strømper, 6 Sæt Kraver og Flipper, en Kommode, Kasse eller et lille Skab. Hvert Stykke Tøj maa være mærket med tydeligt og varigt Navnemærke. Ukonfirmerede maa medbringe Vaccinationsattest. Pensionærer, der have deres Hjem i Nærheden, og som ønske Vask m. m. besørget i Hjemmet, kunne medbringe Sengklæder, Lagner og Haaandklæder og faa da, som ovenfor nævnt, godtgjort 30 Kr. aarlig.

Ønskes en Elev af en eller anden Grund fritaget for Gymnastik og Friluftøvelse, bedes *skriftlig* Meddelelse derom tilstillet Skolen.

Angaaende det daglige Underhold bemærkes, at da Betalingen for Opholdet er sat saa lavt, kan der kun stilles Krav til en tarvelig Levemaade. Men dette udelukker heller ikke det nødvendige Hensyn, der bør stilles til, at Kosten er god, kraftig, sund, nærende og fuldt ud tilfredsstillende for Børn og unge Mennesker, der ikke ere forvante. Her spises saaledes: Om Morgenen (Sommer 6—7, Vinter 8—8½) Kaffe med Smørrebrød og Hvedebrød, om Sommeren desuden Frokost for hvem der ønsker det, Middagsmad Kl. 12 (2 Retter Mad og Kaffe), Mellenmad Kl. 4 (Rugbrød med Fedt eller Smør og Ost efter Ønske), Aftensmad Kl. 6½ (Smørrebrød med fersk Kød eller Pølse, Øl eller Mælk og The med Hvedebrød).

Bestemte Portioner uddeles ikke, men enhver spiser efter Behag. Bestyreren med Familie samt Skolens ugifte Lærerpersonale spiser daglig sammen med Eleverne. Det forudsættes, at Pensionærerne som Regel opholde sig i deres Hjem i Sommer- og Juleferien, og Betalingen erlægges ogsaa for Ferietiden. Dog kan en Pensionær ogsaa, naar Omstændighederne tale derfor, og der træffes Overenskomst derom, forblive i Skolehjemmet i disse to Frier. Pensionærerne anbringes enten i Bestyrerens eller en gift Lærers Hjem. De have hver sin Seng, men ligge i Almindelighed flere (3—5) sammen paa et Værelse. Dog vil en Pensionær ogsaa kunne faa Værelse for sig selv eller sammen med en enkelt anden, hvad adskillige ønske, særlig det sidste Aar før Eksamen. Et saadant Værelse *med Lys og Varme* betales ekstra, naar mindst 2 bo sammen, med 30 Kr. aarlig for hver.

Sundhedstilstanden I det forløbne Aar har kun en enkelt Pensionær været alvorlig syg af en Lungebetændelse, og en anden blev syg under sit Ferieophold i Hjemmet i Paasken. Desuden har det skiftende Foraarsvejr bragt nogle Forkølelsestilfælde, men iøvrigt har Sundhedstilstanden været fortrinlig. Der er heller ingen Tvivl om, at Stedets høje og frie Beliggenhed afgiver naturlige Betingelser for et sundt Opholdssted for Børn og unge Mennesker, og det vil være Skolens stadige Stræben, at de sanitære Forhold kunne blive saa tilfredsstillende som muligt. I de 7 Aar, Skolehjemmet har bestaaet her, er der ogsaa kun forefaldet eet Dødstilfælde blandt Skolens Pensionærer, og det er os en Glæde, at vi have modtaget mange baade skriftlige og mundtlige Erklæringer fra Forældre om, at Opholdet her har haft en overordentlig gavnlig Virkning paa deres Børns Helbredstilstand. Mest frygtede ere saadanne smitsomme Sygdomme som Difteritis og Skarlagensfeber, der i de senere Aar have optraadt meget ondartet mange Steder, og for hvilke Børn og unge Mennesker ere saa modtagelige. For saa vidt som muligt at forebygge at saadanne Sygdomme, hvis de fremkomme, skulle blive epidemiske her paa Skolehjemmet, har Skolen, som for nævnt, sit eget Sygehus, beliggende c. 100 Alen fra Skolens andre Bygninger. Her findes to Sygeværelser, Værelse og Køkken for en Sygeplejerske, Vaskerum og Badeværelse. Derfor vil enhver af Skolehjemmets Beboere, der angribes af smitsom Sygdom,

straks blive indlagt paa Sygehuset under Lægens Tilsyn og en Sygeplejerskes stadige Pleje, og ved denne Afsondring samt ved energisk Desinfektion vil i de allerfleste Tilfælde Faren for videre Smitte være forebygget.

Da Skolehjemmet er beliggende ganske nær ved Kirke og Præstegaard, ville Drengene, der anbringes her, uden nogen Ulæmpe kunne erholde Konfirmationsforberedelse, og selve Konfirmationen kan da efter Forældrenes Ønske finde Sted enten her i Skolehjemmet eller i Drengenes eget Hjem.

Udenfor Skoletiden.

Morgentimerne og Middagsfriheden benyttes i Almindelighed af Eleverne til Læg, Læsning og Ordning af deres Skolesager. Efter endt Skoletid Kl. 4 er der Frihed til Spisetid Kl. 6 $\frac{1}{2}$, hvilken Tid om Sommeren benyttes til smaa Udflugter i Skoven, til Badeture, eller til Læg, Langbold, Fodbold eller Croquet. I indeværende Aar har i Særdeleshed Fodbold været en meget yndet Sport. I de 3 varmeste Sommermaaneder forberede Eleverne sig paa deres Lektier paa egen Haand og læse gerne i fri Luft (Havepavillonen). I Fritiden om Vinteren bruges Slæder og Skøjtebaner flittig, og i daarligt Vejr maa Gymnastiksalen og Sløjdværkstedet afgive Tumbleplads. Fra Oktober til Maj samles alle de yngre Elever fra 7—10 Aften i et af Klasseværelserne for at lære Lektier under en Lærers Tilsyn og med hans Vejledning, medens de ældre Elever, der have egne Værelser med Lys og Varme, forberede sig paa egen Haand. Efter Kl. 7 Aften maa ingen Pensionær *være fraværende* fra Skolehjemmet uden Bestyrerens Tilladelse, og Kl. 10 $\frac{1}{2}$ skulle alle være i Seng, og Skolens Inspektør skal da forsikre sig om, at Lyset er slukket, at der er Ro og Orden alle Vegne o. s. v. Dog have ældste Klases Elever Tilladelse til at læse til Kl. 12 under Iagttagelse af de i denne Anledning særskilt givne Ordensregler. Søndagen er helt en Fridag, men idet vi føle os overbeviste om, at mange Forældre samstemme med os i, at de unge ogsaa bør *vænnest til* at betragte denne Dag som en *hellig* Dag, anmode vi Forældrene om at paaminde deres her anbragte Børn om flittig at besøge Kirken, da Skolehjemmet ikke finder det forsvarligt paa

egen Haand at give Paabud eller øve Tryk i saa Henseende. Søndag Eftermiddag tilbringes om Sommeren saa godt som altid i de vidtstrakte Skove, hvortil der kun er et Kvarters Gang, paa den skønne Klint eller ved Havet. Saa følges Eleverne ad i Flokke, hvorhen Lysten drager dem, eller man samles om Bestyreren og hans Familie til en længere Tur, hvor Leg, Tumlen og Maaltidet i den friske Natur ikke undlader at øve sin oplivende Virkning. — Deltagelse i *offentlige* Forlystelser, som Fester, Dans o. s. v. og Adgang til Forlystelsessteder, Gæstgivergaarde o. lign. tillades i Almindelighed ikke hverken de yngre eller ældre Pensionærer og i al Fald kun, naar Bestyreren er med. I det hele taget tillægge vi det stor ethisk Betydning, at Skolehjemmet ikke alene er beliggende i en rolig Egn, hvor der saa godt som ikke haves Adgang til saadanne Adspredelser og Forlystelser, der ere mere eller mindre tvivlsomme i moralsk Henseende, og som saa let friste og paavirke det unge Sind, men at der som Erstatning for Afsavn af nævnte Forlystelser bydes dem Ophold i Danmarks utvivlsomt naturskønneste Egn. Den, der har levet et Par Aar af sin Ungdomstid her, vil hele sit Liv bevare et forædlende Indtryk af Skovens Fred, Klintens Ynde og Havets Friskhed. — Om Vinteren tilbringes Søndag-aftenerne med Sang, Musik, Leg og Oplæsning. En Skolebogsamling med gode historiske, naturbeskrivende og æsthetiske Skrifter er i det forløbne Skoleaar skaffet til Veje af Bestyreren, og vil vistnok ogsaa bidrage til at korte mangan Vinteraften. Som en meget yndet Sport, der kan øves baade Sommer og Vinter, kan ogsaa nævnes Salonskydning, der hvert Aar afsluttes med en lille Præmieskydning og Festlighed. En stor Del af Fritiden i den mørke Vinter optages imidlertid med Indøvelse af et Skuespil, hvor selvfølgelig kun Eleverne medvirke, men under Lærernes Vejledning. Til Optørelsen af dette, der afsluttes med et Bal, indbydes Elevernes Forældre og Søstre, og denne hidtil særdeles vellykkede Festlighed, hvor saa mange som muligt af Skolens Venner samles, og hvor unge og gamle mødes som til en stor Familiefest, sysselsætter Tankerne i lange Tider paa en meget fornøjelig og nyttig Maade. Ved Skoleaarets Slutning i Juli Maaned finder i Almindelighed en større Skovtur Sted til et fjernere liggende, skønt Punkt paa

Øen. Denne Tur er Skolens Afskedsfest med dens Dimittender, og denne Dag med det lange Vogntog, Musikken og de vajende Faner, samt Legen og Dansen i den grønne Skov hører ogsaa til de Dage, der imødeses med Forventning.

Det bemærkes, at Omkostningerne ved disse smaa Festligheder bæres udelukkende af Skolen, uden nogen ekstra Udgift for Eleverne.

Trods Skolens isolerede Beliggenhed, hvilket i saa mange Henseender maa anses for heldigt, er der dog især om Sommeren nem og god Forbindelse med andre Landsdele. Der er saaledes den største Del af Aaret *daglig* Dampskibsforbindelse mellem Masnedsund og Stege. Flere Gange om Ugen Dampskib mellem København og Stege og videre til Nykøbing F, Nysted o s. v. Over Klintholm Havn, der er beliggende nær ved Skolen, er der endvidere Dampskibsforbindelse med Lolland-Falster, Sydfyn og Jylland. Fra København til Stege varer Rejsen med Dampskib i Reglen 5—6 Timer og kan gøres for 2½ Kr. Fra Stege til Skolen betordres Eleverne og deres Tøj frit ved Ankomsten efter deres Indmeldelse.

Skolens Eksaminer 1892.

Alm. Forberedelseeksamen afholdes saaledes:

Skriftlig:

Fredag	den 10.	Juni	Kl. 8—12	Arithmetik.
Lørdag	— 11.	—	— 8—12	Dansk Stil.
Mandag	— 13.	—	— 8—12	Geometri.
Tirsdag	— 14.	—	— 8—12	Praktisk Regning.
—	—	—	— 4—8	Engelsk Version.

Mundtlig:

Torsdag	den 16.	Juni	Kl. 4	Tysk.
Fredag	— 17.	—	— 8	Engelsk.
Lørdag	— 25.	—	— 8	Dansk.
Fredag	— 1.	Juli	— 9	Fysik.
—	—	—	— 1	Mathematik.
Lørdag	— 2.	—	— 9	Fysik.
—	—	—	— 1	Mathematik.
Onsdag	— 6.	—	— 9	Historie.
Mandag	— 11.	—	— 9	Naturhistorie.
Onsdag	— 13.	—	— 2	Geografi.

Aarseksamen over de 3 første Klasser afholdes i Dagene fra den 6.—15. Juli, hver Dag fra Kl. 9—12 og 2—4. Prøve i Sang og Gymnastik den 14. Juli Kl. 2—4.

Til at overvære nævnte Prøver indbydes Børnenes Forældre samt Skolens andre Venner.

Sommerferien varer fra 17. Juli—20. August.
